

การพัฒนาความสามารถด้านการแต่งโคลงสี่สุภาพโดยใช้แผนที่ความคิด ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือทางเฟซบุ๊ก (Facebook) Enhancing Klong Si Supab Writing Ability by Using Cooperative Learning Activity with Mind Mapping Strategy through Facebook

กฤษดา บุษสุวรรณ¹, สัจพงษ์ ญาตินิยม², วรางคณา เทศนา³

Kitsada boosuwan¹, Satchaphong yartniyom², Warangkana Tesana³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1. หาประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามเกณฑ์ 80/80 2. เปรียบเทียบความสามารถทางการเรียนเรื่องการแต่งโคลงสี่สุภาพระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน และ 3. ศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4/5 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายมัธยม) อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 40 คน ได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้การสุ่มเป็นหน่วยห้อง

ผลการวิจัยปรากฏว่า 1) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการแต่งโคลงสี่สุภาพ มีประสิทธิภาพ 86.93/83.33 สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 2) ความสามารถทางการเรียนเรื่องการแต่งโคลงสี่สุภาพหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการแต่งโคลงสี่สุภาพ มีค่าเฉลี่ย 4.45 อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: กลุ่มร่วมมือ แผนที่ความคิด เฟซบุ๊ก

Abstract

The purposes of this study were 1) to investigate efficiency of learning activity lessons to be 80/80 effective, 2) to compare the learning achievement between pre and post study, 3) to study satisfaction. The sample of this study is 40 Mathayomsuksa 4/5 students in semester 1, academic year 2561 by Cluster Random Sampling.

¹ นิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

² โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายมัธยม)

³ ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

¹ Bachelor Student of Thai Language Program, Faculty of Education Mahasarakrm University

² Mahasarakham University Demonstration School (Secondary)

³ Curriculum and instruction Program, Faculty of Education Mahasarakrm University

The results of the research shows that: 1) The efficiency of learning activity lessons have an efficacy of the percentage 86.93/83.33, which higher than the set criterion 80/80. 2) The learning achievement of post study is higher than pre study statistically significant at .05. and 3) The satisfaction is 4.45 which is the most satisfaction.

Keywords: Cooperative learning, mind mapping strategy, facebook

บทนำ

ความท้าทายทางการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านการเตรียมนักเรียนให้พร้อมทั้งชีวิตเป็นเรื่องสำคัญของกระแสการปรับเปลี่ยนทางสังคมที่เกิดขึ้น อันส่งผลต่อวิถีการดำรงชีพของสังคมอย่างทั่วถึง ครูจึงต้องมีความตื่นตัวและเตรียมพร้อมในการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมให้นักเรียนมีทักษะสำหรับการออกไปดำรงชีวิตในโลก นั่นคือทักษะการเรียนรู้ (Learning Skill) ที่ส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนรู้เพื่อให้เด็กมีความรู้ความสามารถ และทักษะจำเป็น ซึ่งเป็นผลจากการปฏิรูปเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนการเตรียมความพร้อมด้านต่าง ๆ (เยาวเรศ ภัคดีจิตร, 2557: 8)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดคุณภาพของผู้เรียนเมื่อจบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานไว้ว่า ผู้เรียนต้องสามารถใช้ภาษาสื่อสารได้ดี สามารถอ่าน เขียน ฟัง ดู และพูดได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความคิดสร้างสรรค์คิดอย่างมีเหตุผล และคิดเป็นระบบ มีนิสัยรักการอ่าน การเขียน การแสวงหาความรู้และใช้ภาษาในการพัฒนาตนและสร้างสรรค์งานอาชีพ ตระหนักในวัฒนธรรมการใช้ภาษาและความเป็นไทย ภูมิใจและชื่นชมในวรรณคดีและวรรณกรรม (กรมวิชาการ, 2551: 5) ทั้งนี้การเขียนเป็นการสื่อสารด้วยตัวอักษรเพื่อถ่ายทอดความรู้ ความคิด อารมณ์ ความรู้สึก ประสบการณ์ ข่าวสาร และจินตนาการจากผู้เขียนไปสู่ผู้อ่าน ดังนั้นทักษะการเขียนนับเป็นทักษะที่เป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ กล่าวคือการใช้ภาษาต้องใช้ภาษาที่งดงาม ประณีต

สามารถสื่อได้ทั้งอารมณ์ ความรู้ ความคิด จึงต้องใช้ศิลปะในการเขียน ส่วนที่กล่าวว่าเป็นศาสตร์เพราะการเขียนทุกชนิดต้องประกอบด้วยความรู้ หลักการ และวิธีการ (วิรัช ศิริวัฒน์นะนาวิ และสุรวิรัตน์ ทองคงอ่วม, 2545: 169) นอกจากนี้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้มุ่งเน้นให้นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสามารถแต่งกาพย์ โคลง ร่าย และฉันทที่ใด ซึ่งระบุไว้ในสาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย นอกจากนี้วรรณคดีที่กระทรวงศึกษาธิการได้คัดเลือกไว้ในหนังสือเรียน รายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน วรรณคดีวิจักษ์ ปรากฏคำประพันธ์ประเภทโคลงสี่สุภาพหลายเรื่อง เช่น นิราศนรินทร์ โคลงโลกนิติ กาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดง เป็นต้น แต่เมื่อพิจารณาผลการทดสอบสาระหลักการใช้ภาษาไทยของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ./โรงเรียนสาธิต) ในการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2560 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีผู้เข้าสอบ 4,412 คน คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 51.27 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีผู้เข้าสอบ 4,514 คน คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 59.24 ซึ่งผลการทดสอบดังกล่าวมีค่าเฉลี่ยน้อยสุดในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จากการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทยพื้นฐาน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายมัธยม) พบว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความสามารถด้านการแต่งโคลงสี่สุภาพยังไม่เป็นที่น่าพอใจ วัดได้จากการทดสอบเก็บคะแนนประจำหน่วยและการสอบประจำภาคเรียน โดยอาจมีสาเหตุการจำกัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ไม่เหมาะสม ผู้สอนใช้วิธีการสอนแบบเดิม รวมถึงไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของ

เทคโนโลยี ซึ่งผู้สอนต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 เพื่อส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพ

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่แบบกลุ่มร่วมมือ เป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน ซึ่งมีผลต่อผู้เรียน 3 ประการ ได้แก่ มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชา (Academic Learning) มีทักษะทางสังคม (Social Skills) และรู้จักตนเอง ตระหนักในคุณค่าของตนเอง (Self-esteem) (สมเดช บุญประจักษ์, 2540: 54) และนอกจากนี้การเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิด (Mind Mapping) เป็นอีกหนึ่งการจัดการเรียนรู้ที่จะช่วยในการพัฒนาผู้เรียน เกิดจากการใช้ทักษะทั้งหมดของสมองหรือการทำงานร่วมกันของสมองทั้ง 2 ซีก คือสมองซีกซ้ายและซีกขวาซึ่งสมองซีกซ้ายจะทำหน้าที่ในการวิเคราะห์ คำ ภาษา สัญลักษณ์ ระบบ ลำดับ ความเป็นเหตุผลการตรรกวิทยา ส่วนสมองซีกขวาก็จะทำหน้าที่สังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ จินตนาการ ความงามศิลปะ จังหวะ โดยมีแถบเส้นประสาทคอร์ปัสคัลโลซัมเป็นเสมือนสะพานเชื่อม (วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์, 2558: 35) และเนื่องจากปัจจุบันเทคโนโลยีการสื่อสารก้าวไปอย่างรวดเร็ว การนำสื่อออนไลน์มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้จะสามารถพัฒนาผู้เรียนได้ดียิ่งขึ้น และเฟซบุ๊ก (Facebook) เป็นหนึ่งในสื่อสังคมออนไลน์ที่ได้รับความนิยมอย่างต่อเนื่อง นับว่าเป็นส่วนหนึ่งของการดำรงชีวิตเพื่อให้ทันต่อข้อมูลข่าวสาร ทั้งนี้มีผู้เปิดใช้งานเฟซบุ๊กทั่วโลก 2.01 พันล้านคน โดยมีผู้ใช้งานในประเทศไทย 38 ล้านคน คิดเป็นอันดับ 3 ของอาเซียนที่มีผู้ใช้งานมากที่สุด และจากการสำรวจนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายมัธยม) จำนวน 338 คน พบว่านักเรียนมีบัญชีเฟซบุ๊กทุกคน ตลอดจนผลการวิจัยของเสาวภาคย์ แผลมเพชร (2559: 117) พบว่านักเรียนใช้สังคมออนไลน์เพื่อพูดคุยกับเพื่อนเกี่ยวกับการเรียนและการบ้านร้อยละ 77.5 หากมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่นำเฟซบุ๊กมาเป็นส่วนหนึ่งในกิจกรรมการเรียนรู้ จะทำให้นักเรียนกระตือรือร้นในการศึกษา

หาความรู้ ตลอดจนการมอบหมายงาน ตรวจงาน เร็วรวดมากยิ่งขึ้น

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้สนใจและตระหนักถึงความสำคัญของการแต่ง ร้อยกรอง ประเภทโคลงสี่สุภาพและรูปแบบการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ ตลอดจนการนำเฟซบุ๊กเป็นส่วนหนึ่งในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จึงได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาความสามารถด้านการแต่งโคลงสี่สุภาพโดยใช้แผนที่ความคิด ประกอบการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือทางเฟซบุ๊ก (Facebook) เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถด้านการแต่งโคลงสี่สุภาพ และมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบแผนที่ความคิด ประกอบเฟซบุ๊ก (Facebook)

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการแต่งโคลงสี่สุภาพโดยใช้แผนที่ความคิด ประกอบการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือทางเฟซบุ๊ก (Facebook) ตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถทางการเรียนเรื่องการแต่งโคลงสี่สุภาพโดยใช้แผนที่ความคิด ประกอบการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือทางเฟซบุ๊ก (Facebook) ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการแต่งโคลงสี่สุภาพโดยใช้แผนที่ความคิด ประกอบการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือทางเฟซบุ๊ก (Facebook)

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการแต่งโคลงสี่สุภาพโดยใช้แผนที่ความคิด ประกอบการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือทางเฟซบุ๊ก (Facebook) ที่มีคุณภาพ

2. นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนเรื่องการแต่งโคลงสี่สุภาพโดยใช้แผนที่ความคิด ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือทางเฟซบุ๊ก (Facebook) มีความสามารถทางการเรียนเพิ่มขึ้น

3. ครูได้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องการพัฒนาความสามารถด้านการแต่งโคลงสี่สุภาพโดยใช้แผนที่ความคิด ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือทางเฟซบุ๊ก (Facebook) ที่มีคุณภาพ

สมมติฐานของการวิจัย

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความสามารถด้านการแต่งโคลงสี่สุภาพโดยใช้แผนที่ความคิด ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือทางเฟซบุ๊ก (Facebook) หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายมัธยม) อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 9 ห้อง รวม 338 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/5 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายมัธยม) อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 1 ห้อง รวม 40 คน ได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้การสุ่มเป็นหน่วยห้อง

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ แผนที่ความคิด และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือทางเฟซบุ๊ก (Facebook) ส่วนตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถทางการแต่งโคลงสี่สุภาพและความพึงพอใจ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือ 3 ชนิด ดังนี้

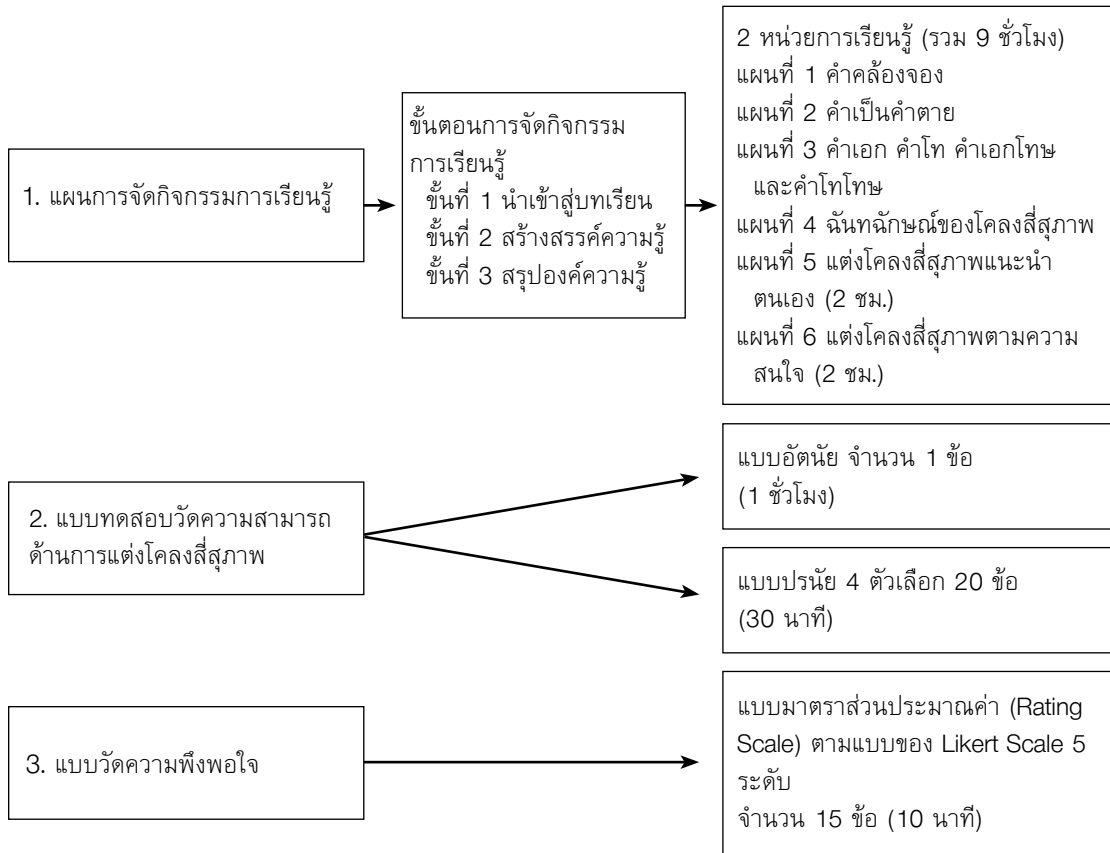
1. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการแต่งโคลงสี่สุภาพโดยใช้แผนที่ความคิด ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือทางเฟซบุ๊ก (Facebook) 2 หน่วยการเรียนรู้ จำนวน 6 แผน ได้แก่ แผนที่ 1 คำคล้องจอง แผนที่ 2 คำเป็นคำตาย แผนที่ 3 คำเอก คำโท คำเอกโทษ และคำโทโทษ แผนที่ 4 ฉันทลักษณ์ของโคลงสี่สุภาพ แผนที่ 5 แต่งโคลงสี่สุภาพแนะนำตนเอง และแผนที่ 6 แต่งโคลงสี่สุภาพตามความสนใจ รวม 9 ชั่วโมง โดยแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้มี 3 ขั้นตอน คือ นำเข้าสู่บทเรียน สร้างสรรค์ความรู้ และสรุปองค์ความรู้

2. แบบทดสอบวัดความสามารถทางการเรียน เรื่องการแต่งโคลงสี่สุภาพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 แบบอัตนัย จำนวน 1 ข้อ และแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก 20 ข้อ

3. แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการแต่งโคลงสี่สุภาพ โดยใช้แผนที่ความคิด ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือทางเฟซบุ๊ก (Facebook) โดยสร้างเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

รายละเอียดเครื่องมือที่ใช้ ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้รูปแบบของการวิจัย One Group Pretest Posttest Design ดังนี้

1. ทดสอบก่อนเรียน (Pretest) ด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถทางการเรียน นำแบบทดสอบมาตรวจให้คะแนน เก็บบันทึกคะแนนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

2. ดำเนินการทดลองจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องการแต่งโคลงสี่สุภาพโดยใช้แผนที่ความคิด ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือทางเฟซบุ๊ก (Facebook) จำนวน 9 ชั่วโมง

3. ทดสอบหลังเรียน (Posttest) ด้วยแบบวัดความสามารถชุดเดียวกันกับก่อนเรียน นำแบบทดสอบมาตรวจให้คะแนน นำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์ผล

4. นักเรียนทำแบบประเมินความพึงพอใจ จากนั้นนำผลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

ผลการวิจัย

การพัฒนาความสามารถด้านการแต่งโคลงสี่สุภาพโดยใช้แผนที่ความคิด ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือทางเฟซบุ๊ก (Facebook) มีผลการวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 ประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการแต่งโคลงสี่สุภาพโดยใช้แผนที่ความคิด ประกอบการจัดกิจกรรมการ

เรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือทางเฟซบุ๊ก (Facebook) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการแต่งโคลงสี่สุภาพโดยใช้แผนที่ความคิด ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือทางเฟซบุ๊ก (Facebook)

ประเมิน	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ร้อยละ	E_1/E_2
ระหว่างเรียน	100	86.93	4.77	86.93	86.93/83.33
หลังเรียน	30	25	3.30	83.33	

จากตารางที่ 1 คะแนนระหว่างเรียนประกอบด้วยคะแนนพฤติกรรม พฤติกรรมกลุ่ม และชิ้นงาน คะแนนเต็ม 100 คะแนน มีค่าเฉลี่ย 86.93

คิดเป็นร้อยละ 86.93 และคะแนนหลังเรียน คะแนนเต็ม 30 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 83.33

ภาพประกอบ 2 ตัวอย่างผลงานนักเรียน จากแผนที่ 6 แต่งโคลงสี่สุภาพตามความสนใจ โดยให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นผ่านทางเฟซบุ๊ก (Facebook) เพื่อปรับแก้ให้ดียิ่งขึ้น

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบความสามารถทางการเรียนเรื่องการแต่งโคลงสี่สุภาพโดยใช้แผนที่ความคิด ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ

กลุ่มร่วมมือทางเฟซบุ๊ก (Facebook) ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบความสามารถทางการเรียนเรื่องการแต่งโคลงสี่สุภาพโดยใช้แผนที่ความคิด ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือทางเฟซบุ๊ก (Facebook) ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

ทดสอบ	N	ค่าเฉลี่ย	S.D.	df	t	sig
ก่อนเรียน	40	13.9	0.96	38	1.685	0.05*
หลังเรียน	40	25	3.30			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการแต่งโคลงสี่สุภาพโดยใช้แผนที่ความคิด ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือทางเฟซบุ๊ก (Facebook) มีความสามารถทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทาง

สถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการแต่งโคลงสี่สุภาพโดยใช้แผนที่ความคิด ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือทางเฟซบุ๊ก (Facebook) ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการแต่งโคลงสี่สุภาพโดยใช้แผนที่ความคิด ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือทางเฟซบุ๊ก (Facebook)

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	การแปลผล
<i>ด้านบรรยากาศ</i>			
1. นักเรียนชอบและรู้สึกสนุกในการทำกิจกรรม	4.36	0.59	มาก
2. ทำท่ายความสามารถของนักเรียน	4.19	0.62	มาก
3. ส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็น	4.58	0.73	มากที่สุด
<i>ด้านการจัดกิจกรรม</i>			
4. กิจกรรมมีความน่าสนใจ ทันต่อเทคโนโลยี	4.72	0.65	มากที่สุด
5. นักเรียนเข้าใจขั้นตอนการทำโครงเรื่อง (ผังเป้าหมาย ผังมโนทัศน์ และผังลำดับความคิด) และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.50	0.84	มาก
6. นักเรียนปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนดได้	4.56	0.47	มากที่สุด
7. กิจกรรมส่งเสริมให้คิดและค้นหาคำตอบด้วยสื่อเทคโนโลยี	4.06	0.71	มาก
8. นักเรียนมีส่วนร่วมในการอภิปราย แสดงความคิดเห็น และนำเสนอความรู้	4.81	0.40	มากที่สุด

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	การแปลผล
9. สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการชีวิตประจำวัน	4.06	0.67	มาก
<i>ด้านประโยชน์ที่ได้รับ</i>			
10. นักเรียนรู้จักการวางลำดับความคิดได้ดียิ่งขึ้น	4.67	0.71	มากที่สุด
11. นักเรียนรู้จักการวางแผนในการทำงาน	4.61	0.40	มากที่สุด
12. นักเรียนใช้สื่อออนไลน์ได้อย่างเหมาะสม	4.42	0.60	มาก
13. นักเรียนมีความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนดียิ่งขึ้น	4.14	0.72	มาก
14. นักเรียนวิเคราะห์ วิจารณ์ งานเขียนได้ดียิ่งขึ้น	4.72	0.51	มากที่สุด
15. นักเรียนรักการแต่งโคลงสี่สุภาพมากขึ้น	4.39	0.64	มาก
รวม	4.45	0.62	มาก

จากตารางที่ 3 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความพึงพอใจความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้เรื่องการแต่งโคลงสี่สุภาพโดยใช้แผนที่ความคิด ประกอบการจัดการจัดการเรียนรู้อย่างกลุ่มร่วมมือทางเฟซบุ๊ก (Facebook) โดยรวมอยู่ในระดับความพึงพอใจมาก ($\bar{X} = 4.45$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับความพึงพอใจมาก 7 ข้อ และอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด 8 ข้อ รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ นักเรียนมีส่วนร่วมในการอภิปราย แสดงความคิดเห็น และนำเสนอความรู้ ($\bar{X} = 4.81$) รองลงมา ได้แก่ กิจกรรมมีความน่าสนใจ ทันต่อเทคโนโลยี ($\bar{X} = 4.72$)

อภิปรายผล

การพัฒนาความสามารถด้านการแต่งโคลงสี่สุภาพโดยใช้แผนที่ความคิด ประกอบการจัดการจัดการเรียนรู้อย่างกลุ่มร่วมมือทางเฟซบุ๊ก (Facebook) สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. แผนการจัดการจัดการเรียนรู้อย่างการแต่งโคลงสี่สุภาพโดยใช้แผนที่ความคิด ประกอบการจัดการจัดการเรียนรู้อย่างกลุ่มร่วมมือทางเฟซบุ๊ก (Facebook) มีประสิทธิภาพ 86.93/83.33 หมายความว่า มีคะแนนเฉลี่ยได้จากการประเมินพฤติกรรม การประเมินพฤติกรรมกลุ่ม และการตรวจชิ้นงาน คิดเป็นร้อยละ 86.93 คะแนนทดสอบ

หลังเรียนคิดเป็นร้อยละ 83.33 แสดงว่าแผนการจัดการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 สอดคล้องกับงานวิจัยของวนิดา ทัศนภูมิ (2557: 146-150) เรื่องการพัฒนาความสามารถด้านการแต่ง โคลงสี่สุภาพโดยใช้แผนภูมิความคิดประกอบการสอนแบบเรียนรู้ร่วมกันผ่านสื่อออนไลน์ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายมัธยม) จังหวัดมหาสารคาม ผลปรากฏว่าแผนการจัดการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ 92.85/85.81 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ เนื่องจากการจัดการเรียนรู้อย่างกลุ่มร่วมมือเป็นการใช้ทักษะที่แรงจูงใจสามารถทำให้ผู้เรียนมีความสนใจอยากที่จะเรียนรู้อย่างมีความพยายามในการเรียนรู้ ตั้งใจและช่วยเหลือเพื่อนภายในกลุ่ม มีรางวัลเป็นตัวกระตุ้น ทำให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น กลุ่มประสบความสำเร็จ บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับ Robyn M. Gillies, (2002: 15-20) ที่ได้ศึกษาผลที่ยังเหลืออยู่ของประสบการณ์ การเรียนรู้อย่างกลุ่มร่วมมือ หลังจากได้ให้ประสบการณ์แบบร่วมมือไปแล้ว 2 ปี ซึ่งทำให้นักเรียนรู้จักการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการเรียน มีการควบคุมอารมณ์ได้ดีในการทำงานร่วมกัน ผู้เรียนยังคงรักษาไว้ซึ่งการค้นคว้าอย่างกระตือรือร้น รู้จักการวางแผนล่วงหน้า

2. ความสามารถทางการเรียนเรื่องการแต่งโคลงสี่สุภาพโดยใช้แผนที่ความคิด ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือทางเฟซบุ๊ก (Facebook) หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเฉลียว รัชวัฒน์ (2546: 240-250) เรื่องผลสัมฤทธิ์ทางการสอนคณิตศาสตร์ด้วยการสอนแบบร่วมมือ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดทองทอย (วุฒิกพรประชาชนกุล) ซึ่งมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและ เจตคติโดยวิธีการสอนแบบร่วมมือสูงกว่าวิธีการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ รวมถึงสอดคล้องกับงานวิจัยของวรรณกร หมอยาดี (2544: 110-125) ได้ทำการศึกษาผลของการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ที่มีต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ตลอดจนสอดคล้องกับงานวิจัยของศิริพร ทุเครือ (2544: 161-169) ที่ได้ศึกษาผลการเรียนแบบกลุ่มร่วมมือโดยใช้ผังมโนทัศน์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการสร้างประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียนเทศบาล 1 ผลการศึกษาพบว่านักเรียนที่ได้รับการเรียนแบบกลุ่มร่วมมือโดยใช้ผังมโนทัศน์มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามปกติ เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเป็นกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ มีกระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม นักเรียนทุกคนในกลุ่มมีความสามารถแตกต่างกันมีบทบาทที่ชัดเจนในการเรียนหรือการทำกิจกรรมอย่างเท่าเทียมกัน ตลอดจนการนำเฟซบุ๊ก (Facebook) มาเป็นส่วนหนึ่งในการจัดการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนมีความสนใจที่จะเรียนรู้มากยิ่งขึ้น นอกจากนี้งานวิจัยของเสาวภาคย์

แหลมเพชร (2559: 117) เรื่องพฤติกรรมและผลกระทบจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดนนทบุรี ผลการศึกษาพบว่าพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา กลุ่มตัวอย่างใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ประเภทเฟซบุ๊ก (Facebook) มากเป็นอันดับหนึ่ง มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้คุยกับเพื่อนเกี่ยวกับทัว ๆ ไป เช่น การเรียน การบ้าน เป็นต้น นอกจากนี้การใช้แผนที่ความคิดในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนจะช่วยให้นักเรียนสามารถเข้าใจภาพรวมของเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น รู้จักการทำงานเป็นลำดับขั้นตอน ซึ่งมีส่วนช่วยให้มีผลสัมฤทธิ์ทางเรียนดีขึ้น

3. ความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการแต่งโคลงสี่สุภาพโดยใช้แผนที่ความคิด ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือทางเฟซบุ๊ก (Facebook) โดยภาพรวมมีความพึงพอใจเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับความพึงพอใจมาก 7 ข้อ และระดับพึงพอใจมากที่สุด 8 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ นักเรียนมีส่วนร่วมในการอภิปราย แสดงความคิดเห็น และนำเสนอความรู้ ($\bar{X} = 4.81$) รองลงมา ได้แก่ กิจกรรมมีความน่าสนใจ ทันต่อเทคโนโลยี ($\bar{X} = 4.72$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการชีวิตประจำวัน ($\bar{X} = 4.06$) สอดคล้องกับงานวิจัยของวันเพ็ญ บุญชม (2542: 228-237) เรื่องผลการเรียนแบบร่วมมือแบบบูรณาการการอ่านและการเขียนที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านและเจตคติต่อการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลปรากฏว่านักเรียนมีเจตคติต่อการอ่านของนักเรียนที่เรียนด้วยการเรียนแบบร่วมมือแบบบูรณาการการอ่านและการเขียนสูงกว่าการเรียนแบบปกติ ตลอดจน Martin (2006: 320 1-A) ได้ศึกษาเรื่องการจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนแบบกลุ่มร่วมมือของนักเรียนที่มีความแตกต่างระหว่างบุคคลและการวัดเจตคติในวิชาคณิตศาสตร์ ผลปรากฏว่านักเรียนจะมีเจตคติที่ดีต่อวิชาเรียนเป็นอย่างมาก นอกจากนี้ยัง

สอดคล้องกับงานวิจัยของ Vaughan, W. (2002: 359-364) เรื่องผลของการเรียนแบบร่วมมือต่อผลสัมฤทธิ์และเจตคติต่อการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนผิวสี ปรากฏว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์ดีขึ้น ทั้งนี้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการแต่งโคลงสี่สุภาพโดยใช้แผนที่ความคิด ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือทางเฟซบุ๊ก (Facebook) เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนได้ร่วมกิจกรรมกลุ่ม นักเรียนมีบทบาทในการกลุ่ม ความคิดเห็นของนักเรียนทุกคนมีคุณค่า รู้จักการวางแผนดำเนินงาน การวางแผนที่ความคิดโดยนำสื่อออนไลน์เฟซบุ๊ก (Facebook) มาเป็นส่วนหนึ่งในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งเป็นสื่อออนไลน์ที่ได้ได้รับความนิยมในกลุ่มนักเรียน จึงสามารถกระตุ้นการเรียนรู้ของนักเรียน เกิดความสนุกสนานและมีความสุขในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะ

การพัฒนาความสามารถด้านการแต่งโคลงสี่สุภาพโดยใช้แผนที่ความคิด ประกอบการ

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2551). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- เจลีเยว รัชวัฒน์. (2546). *การศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการสอนคณิตศาสตร์ด้วยการสอนแบบร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.หลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- เยาวเรศ ภักดีจิตร. (2557). *วันส่งเสริมวิชาการสู่คุณภาพการเรียนการสอน*. นครสวรรค์: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- วนิดา ทศภูมิ. (2557). *การพัฒนาความสามารถด้านการแต่งโคลงสี่สุภาพโดยใช้แผนภูมิความคิดประกอบการสอนแบบเรียนรู้ร่วมกันผ่านสื่อออนไลน์*. มหาสารคาม: โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

จัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือทางเฟซบุ๊ก (Facebook) ผู้วิจัยให้ข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ผู้สอนควรวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียนหรือสำรวจช่องทางสื่อออนไลน์ที่นักเรียนนิยม ก่อนที่จะนำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการแต่งโคลงสี่สุภาพโดยใช้แผนที่ความคิด ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือทางเฟซบุ๊ก (Facebook) ไปใช้ เพื่อให้ผู้สอนจะปรับปรุงแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความสนใจที่ต่างกัน
2. ควรมีการพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการแต่งโคลงสี่สุภาพโดยใช้แผนที่ความคิด ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือทางเฟซบุ๊ก (Facebook) ในระดับชั้นหรือสาระการเรียนรู้อื่นๆ
3. ควรมีการนำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการแต่งโคลงสี่สุภาพโดยใช้แผนที่ความคิด ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือทางเฟซบุ๊ก (Facebook) ไปทดลองใช้กับนักเรียนหลายๆ โรงเรียนเพื่อหาข้อสรุปผลของการวิจัยให้กว้างขวางขึ้น

- วรรณกร หมอชาติ. (2544). ผลของการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ที่มีต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษา) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- วันเพ็ญ บุญชุม. (2542). ผลการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้รูปแบบซีไออาร์ซีที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านและเจตคติต่อการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์: สงขลา.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2558). การออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดแบบ *Backward Design*. มหาสารคาม: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิรัช ศิริวัฒน์นาวิณ และสุวิรัตน์ ทองคงอ่วม. (2545). กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 4 (ม.4-ม.6) เล่ม 1. กรุงเทพฯ: ประสานมิตร, 2545.
- ศิริพร ทูเครือ. (2544). ผลของการเรียนแบบร่วมมือแบบแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้ กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. ปริญญาานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- สมเดช บุญประจักษ์. (2540). การพัฒนาศักยภาพทางคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การเรียนแบบร่วมมือ. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ด. สาขาคณิตศาสตร์ศึกษา. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- เสาวภาคย์ แหลมเพชร. (2559). พฤติกรรมและผลกระทบจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดนนทบุรี. มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี, กรุงเทพฯ.
- Gillies, R. M. (2002). The residual effects of cooperative-learning experiences: A two-year follow-up. *The Journal of Educational Research*, 96(1): 15-20.
- Martin, Rose Lawson. (2006). Effects of Cooperative and Individual Integrated Learning System on Attitudes and Achievement in Mathematics. *Dissertation Abstracts Internation*, 66(09): 3201-A.
- Vaughan, W. (2002). Effects of cooperative learning on achievement and attitude among students of color. *The Journal of Educational Researc*, 95(6): 359-364.